

DELÅRSRAPPORT APRIL 2022

Barn- och skolnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Förvaltningsberättelse.....	5
Händelser av väsentlig betydelse.....	5
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	8
Resultat och ekonomisk ställning.....	14
Väsentliga personalförhållanden	20
Verksamhetens påverkan med anledning av Corona	24

Sammanfattning

Händelser av väsentlig betydelse

- *Ukrainakrisen*
Med anledning av situationen i Ukraina arbetar Lunds kommun i nära samverkan med Migrationsverket, Länsstyrelsen och andra myndigheter, och följer händelseutvecklingen i Ukraina noggrant. Alla medarbetares uppgift har varit att fortsätta ge lundaborna en god service, att finnas tillgängliga och att hålla samhällsviktiga funktioner i gång, inte minst inom verksamheterna för våra barn och elever. Beredskapen i kommunen har stärkts och hålls ihop över hela organisationen. I barn- och skolförvaltningen finns en arbetsgrupp som samordnar det arbetet. Ett intensivt arbete pågår i förvaltningen för att säkerställa och förbereda för ett ökat mottagande av nyanlända barn och elever.
- *Trygghet och säkerhet*
Den senaste tidens tragiska skolattacker i Kristianstad, Eslöv och senast i Malmö har allt mer belyst vikten av ett högt prioriterat arbete med trygghet och säkerhet. Implementeringen av en förvaltningsgemensam plan för trygghet och säkerhet på enhetsnivå är påbörjad. I april höll polisen en utbildning i pågående dödligt våld (PDV) för samtliga chefer inom barn- och skolförvaltningen samt skyddsorganisationen som ett led i att stärka beredskapen även i den typen av allvarliga händelser.
- *Samlad måltidsorganisation*
Kommunstyrelsen fattade beslut under våren om att servicenämnden, från 1 januari 2023, tar över den måltidspersonal inom grundskola och grundsärskola, som i dagsläget är anställd av barn- och skolnämnden, med undantag för Byskolan i Södra Sandby. Utgångspunkten i frågan om en samlad måltidsorganisation har varit att skapa förutsättningar för att använda kommunens gemensamma resurser på bästa sätt samt att säkerställa att målsättningen för mat och måltider uppfylls för att erbjuda matgästerna likvärdiga, kvalitativa och kostnadseffektiva måltider.

Målstyrning

Barn- och skolnämnden har fem utvecklingsmål kopplat till kommunfullmäktiges fokusområden: *Stärkt kvalitet i förskolan, Stärkta kunskapsresultat i grundskolan, Stärkt psykisk hälsa hos barn och elever i förskola och skola, Fler elever i behov av särskilt stöd i skolan ska minst nå upp till kunskapskravet för betyg E* samt *Barn- och skolförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö.*

Flertalet av dessa mål följs närmare upp i samband med delårsrapport 2 och årsanalys, då utfallsdata i flera fall ännu inte finns tillgängligt för berörda indikatorer. Bland nyligen publicerade indikatorer finns resultaten från Förskoleenkäten, som besvarades av vårdnadshavare till barn inom förskola under december 2021. Enkäten bidrar med ytterligare underlag till utvecklingsarbete på enhets- och förvaltningsnivå. I enkäten sågs positiva resultat om att 89 procent av vårdnadshavare är nöjda med sitt barns förskola, samt att 95 procent upplever att sitt barn är tryggt i förskolan.

Ekonomisk ställning

Barn- och skolnämnden prognostiserar en positiv budgetavvikelse på 37 mnkr i

jämförelse med tilldelad budgetram om 2 713,3 mnkr (+1,7%).

Det prognostiserade överskottet förklaras genom att antalet barn och elever i förskola och fritidshem beräknas bli färre än kommunfullmäktiges beslutade budget för 2022, motsvarande 25,6 mnkr. Den samlade prognosen i förskole-, grundskole- och grundsärskoleverksamheterna beräknas uppgå till -5,3 mnkr. Resterande positiva budgetavvikelse, 16,7 mnkr, förklaras av såväl över- som underskott. Underskott i form av särskilda verksamheter (-3,8 mnkr) och däri grundskola och extraordinärt stöd i förskolan samt överskott i form av taxor och avgifter (4,0 mnkr) samt nämnd- och förvaltningsgemensamma kostnader som främst förklaras av resurser budgeterat till nämndens förfogande (16,5 mnkr). Budgeten för lokalkostnader beräknas vara i balans vid årets slut.

Kostnader som i första hand kan kopplas till skolpeng och elevolymer samt resurser för nyanlända elever kan komma att öka som en konsekvens av den invasion som skett i Ukraina och den flyktingsituation som råder i Europa. Förvaltningen har i dagsläget sett viss ökad kostnad i form av ökade volymer för såväl ersättning för skolpeng som ersättning för fler nyanlända elever. Uppföljning och återrapportering kommer ske löpande under året.

Periodens resultat

Barn- och skolnämnden redovisar vid första månadsuppföljningen 2022 en budgetavvikelse för perioden på 45,9 mnkr. Överskottet för perioden förklaras i huvudsak av att barn- och elevantal i förskola och fritidshem varit lägre än budgeterade volymer samt att förskolans och grundskolans verksamheter redovisar ett överskott för perioden till följd av tillfälligt statsbidrag för sjuklöneersättningar. Därutöver redovisas ett överskott kopplat till nämndens avsatta medel för förfogande.

Investeringar

Nämndens investeringar uppgår till 1,2 mnkr för perioden och beräknas till 6,5 mnkr för helåret, vilket är 10,5 mnkr lägre än beslutad investeringsbudget.

Väsentliga personalförhållanden

Under januari och februari fanns det en hög korttidsfrånvaron inom barn- och skolförvaltningens verksamheter och det berodde främst på den höga smittspridning av covid-19 som rådde under denna period. Under mars månad har korttidsfrånvaron minskat betydligt.

Barn- och skolförvaltningens arbete med Heltid som norm fortsätter och i mars 2022 hade 87,3 % av de tillsvidareanställda en heltidstjänst. Antalet tillsvidareanställda ligger i nivå med föregående år. Antalet månadsanställda på visstid minskade dock något under början av 2022, medan användning av timavlönade ökade något.

Under våren har förvaltningens chefer haft möjlighet att anmäla sig till kommunens nya arbetsmiljöutbildning, GRAM-utbildning, därutöver har nya chefer i organisationen fått delta i förvaltningens nya förvaltningsövergripande chefsintroduktion.

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Viktiga förändringar och händelser

Med anledning av Ukrainakrisen

Med anledning av situationen i Ukraina arbetar Lunds kommun i nära samverkan med Migrationsverket, Länsstyrelsen och andra myndigheter, och följer händelseutvecklingen i Ukraina noggrant. Alla medarbetares uppgift har varit att fortsätta ge lundaborna en god service, att finnas tillgängliga och att hålla samhällsviktiga funktioner i gång, inte minst inom verksamheterna för våra barn och elever. Beredskapen i kommunen har stärkts och hålls ihop över hela organisationen. I barn- och skolförvaltningen finns en arbetsgrupp som samordnar arbetet. Ett intensivt arbete pågår i förvaltningen för att säkerställa och förbereda för ett ökat mottagande av nyanlända barn och elever.

Pågående arbetet med trygghet och säkerhet

Den senaste tidens tragiska skolattacker i Kristianstad, Eslöv och senast i Malmö har allt mer belyst vikten av ett högt prioriterat arbete med trygghet och säkerhet .

Implementeringen av en förvaltningsgemensam plan för trygghet och säkerhet på enhetsnivå är påbörjad. Syftet och målet med den enhetliga planen är att det ska utgöra ett stöd till enheterna inom förskola, grundskola och grundsärskola kring frågor som rör trygghet och intern säkerhet genom att bidra till en ökad beredskap inför krissituationer.

Den 25 april höll polisen en utbildning i pågående dödligt våld (PDV) för samtliga chefer inom barn- och skolförvaltningen samt skyddsorganisationen som ett led i att stärka beredskapen även i den typen av allvarliga händelser.

Verksamhetens påverkan med anledning av Corona

Många av barn- och skolförvaltningens verksamheter har varit mycket hårt ansträngda sedan pandemins start i början på år 2020. Förskole- och skolverksamheterna har haft ett generellt ansvar för att motverka spridning av smitta, till exempel genom förebyggande åtgärder. Den 9 februari 2022 upphörde de flesta av myndigheternas restriktioner med anledning av covid-19 och utifrån rådande pandemiläge har arbetet med covid-19 därmed blivit en del av det ordinarie arbetet. Varje enhet för ett resonemang med den lokala skyddsorganisationen om det fortsatta arbetet utifrån de lokala förutsättningarna. Förskolans och skolans förebyggande arbete ska fortsättningsvis ses utifrån ett långsiktigt och hållbart perspektiv. I övrigt uppmanas samtliga verksamheter att ta vara på det som varit positivt i utvecklingen av arbetssätt under pandemin och gemensamt i verksamheterna föra en dialog kring vilka åtgärder som därför kan finnas kvar.

Måltidsorganisation

Utgångspunkten i frågan om en samlad måltidsorganisation har varit att skapa förutsättningar för att använda kommunens gemensamma resurser på bästa sätt samt att säkerställa att målsättningen för mat och måltider uppfylls för att erbjuda matgästerna likvärdiga, kvalitativa och kostnadseffektiva måltider.

Kommunstyrelsen fattade beslut under mars månad i år som innebär att servicenämnden, från 1 januari 2023, tar över den måltidspersonal inom grundskola och grundsärskola, som i dagsläget är anställd av barn- och skolnämnden, med undantag för Byskolan i Södra Sandby. Förskolans måltidsverksamhet ansvarar barn- och skolnämnden fortsatt för.

Barn- och skolnämnden kommer tillsammans med servicenämnden ta fram en genomförandeplan för övergången.

Förändrade läroplaner och kursplaner

Nya läroplaner och kursplaner för grundskolan börjar gälla höstterminen 2022. Det finns ändringar i alla kursplaner på grundskolenivå. Det har också kommit nya formuleringar om sexualitet, samtycke och relationer och annat värdegrundarbete i läroplanernas inledande delar. För lärare som sätter betyg införs också en ny princip för betygssättning i skollagen. Det förberedande arbetet inför förändringarna har pågått under hela läsåret 2021/2022. Material från Skolverket har anpassats till ett program, där medarbetare i hela grundskole- och grundsärskoleverksamheten deltagit i samtalsgrupper under året. Diskussioner i grupperna har varvats med uppgifter mellan träffarna. Syftet har varit att stärka uppdragsförståelsen och skapa samsyn kring de förändringar som de nya styrdokumenterna innebär.

Projekt Effektivare kommun

I Lunds kommun pågår, liksom många andra delar av landet, en befolkningsutveckling mot att andelen invånare i arbetsför ålder minskar och att färre ska försörja fler.

Med bakgrund av detta deltar barn- och skolnämnden, som en av två nämnder i Lunds kommun, i Sveriges kommuners och regioners utvecklingsprojekt "Effektivare kommun". Syftet med projektet är att det femtontal kommuner som deltar ska öka sin kunskap kring effektivitet, hitta system och modeller för en tydligare organisering, styrning och ledning som ska leda till att skattemedel används mer effektivt samtidigt som verksamheten levereras till samma eller ökad kvalitet.

Vid projektets uppstart under hösten 2021 gjordes ett arbete med att ta fram fördjupade nulägesanalyser. Under våren 2022 har nulägesanalyserna legat till grund för två workshopserier med vardera skolform (förskola och grundskola) inom barn- och skolförvaltningen. Huvudfokus har varit att identifiera åtgärder och konsekvensbeskrivningar som möter upp orsaken till förskolans och grundskolans huvudproblem, det vill säga att kostnaderna har varit för höga relaterat till den kvalitet som levereras. Nästa steg i processen innebär att styrgruppen ska fatta beslut om de åtgärdsförslag som ska genomföras i syfte att uppnå ökad effektivitet. Barn- och skolförvaltningen ska därefter initiera ett förbättringsarbete under kommande period.

Gemensamt system och styrmodell för systematiskt kvalitetsarbete

Ett pågående utvecklingsarbete är ett nytt system och styrmodell för barn- och skolförvaltningens verksamheter samt huvudmannens systematiska kvalitetsarbete i det övergripande verksamhetssystemet Stratsys. Systemet ska knyta ihop huvudmannens och verksamhetens systematiska kvalitetsarbete, underlätta utbyte och lärande mellan enheter och skapa en enhetlighet i dokumentationen inom organisationen och därigenom skapa förutsägbarhet och minska sårbarhet. Genom en samlad plats för dokumentation och uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet underlättas möjligheten till uppföljning på huvudmannanivå, utan ökad

rapporteringsbörda för rektor. Under 2021 pågick ett utvecklingsarbete. Under våren 2022 har utbildningsinsatser genomförts i förvaltningens alla enheter inför införandet. Systemet kommer att sättas i bruk höstterminen 2022.

Ansvar för skolbibliotekscentralen

Kommunfullmäktige beslutade i april 2022 att överföra ansvaret för skolbibliotekscentralen från kultur- och fritidsnämnden till barn- och skolnämnden. Båda nämnderna hade tidigare ställt sig bakom förslaget.

Förslaget om att flytta ansvaret för skolbibliotekscentralens verksamhet från kultur- och fritidsnämnden till barn- och skolnämnden kom som en följd av ett längre samarbete mellan barn- och skolförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen för att möjliggöra en bättre integrering av skolbiblioteksverksamheten i skolans övriga pedagogiska verksamhet. En förflyttning av ansvaret av skolbibliotekscentralen är ett viktigt steg för att stärka skolans ansvar för skolbiblioteksverksamheten. Genom flytten från kultur- och fritidsförvaltningen till barn- och skolförvaltningen bedöms bättre förutsättningar skapas för bättre, tydligare samordning och utveckling av de kommunala grundskolornas bibliotek.

Statligt bidrag för språkutvecklande arbetssätt i förskolan

Barn- och skolförvaltningen har beviljats ett statligt bidrag för språkutvecklande arbetssätt i förskolan 2022. De tilldelade medlen används till olika kompetens- och resursinsatser för det språkutvecklande arbetssättet. I dagarna har de enheter som har sökt medel för insatser på sina enheter fått besked om sina ansökningar och deras arbete har påbörjats. Det finns även en arbetsgrupp som planerar för en utvecklingsdag för alla förvaltningens pedagoger under hösten 2022.

Deltagande i utvecklingsprogram för potentiella ledare

Våren 2022 startade Lunds kommuns nya utvecklingsprogram för potentiella ledare, ett kvalificerat chefsförsörjningsprogram med syfte att identifiera och utveckla blivande chefer inom Lunds kommun. Efter genomgången program kommer medarbetaren att vara rustad i och ha fått insikter om vad ett chefsuppdrag och dess utmaningar och möjligheter är i Lunds kommun. 18 deltagare från kommunens förvaltningar och bolag deltar i programmet, varav fyra medarbetare från barn- och skolförvaltningen.

Utveckling av introduktionsprogram för nya chefer

Under våren har ett introduktionsprogram för nya chefer inom barn- och skolförvaltningen tagits fram. Introduktionen syftar till att välkomna nya chefer till barn- och skolförvaltningen och introducera dem till de stödfunktioner som finns i förvaltningen för att underlätta chefens uppdrag. Den 4 maj hölls det första introduktionstillfället för nya chefer. Därefter kommer deltagarna att erbjudas delta i ett antal ytterligare fördjupningsmoduler, utspridda över det första året under deras chefsskap.

Lokalförändringar

Barn- och skolnämnden har fattat beslut om följande lokalförändringar under denna period:

- Beslut har fattats om om- och tillbyggnad av Häckebergaskolan.
- Beslut har fattats om att avveckla Fornborgens förskola.
- Beslut har fattats om att avveckla grundsärskoleenheten Lilla skolan.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Fokusområden

Lundaborna i fokus

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
1. Alla Lundabor ska ha mesta möjliga inflytande över sina liv Genom tillgång till god utbildning ska alla arbetsföra Lundabor ges förutsättningar för att bli självförsörjande och även förväntas stå till arbetsmarknadens förfogande. Ingen ska begränsas av sociala eller kulturella strukturer i sina livsval.
2. I Lunds kommun skapas kvalitet som gör skillnad All service mot Lunds kommuns invånare, vare sig den utförs av kommunen själv eller av privata aktörer, ska både upplevas som och objektivt sett vara snabb, effektiv och av hög kvalitet. Då behöver vi kontinuerligt förnya och förfina våra arbetssätt, vara öppna för alternativa driftsformer och våga pröva nytt.
3. Lunds kommun ska vara den bästa kommunen att bo och leva i, särskilt för barn och unga Lunds kommun ska vara en trygg plats där vi planerar och bygger för alla skeenden av livet. Tillgängligheten ska vara god och antidiskrimineringsarbetet grundläggande. Utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter ska upplevas som stort och brett.

Särskilda uppdrag

Nedan presenteras de särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige, inom fokusområdet *Lundaborna i fokus*. I tabellen framgår vilka nämnder som ansvarar för uppdraget, periodens status och uppföljningskommentar per uppdrag.

Särskilda uppdrag	Ansvarig nämnd	Status
Initiera utredning om fritt val till årskurs 7.	Utbildningsnämnden Barn- och skolnämnden	 Pågående
Utredningen av fritt val till årskurs 7 initierades under 2021 och pågår in i 2022. Utredningen väntas slutföras under senare delen av 2022. I slutredovisningen kommer bland annat omvärldsbevakning, påverkan på organisation och medborgare, ekonomiska konsekvenser och rekommendation till beslut att presenteras.		
Minskade barngrupper och ökad personaltäthet i förskolan	Barn- och skolnämnden	 Pågående
Kommunfullmäktiges satsning på minskade barngrupper och ökad personaltäthet i förskolan fortsätter stärka det arbete som påbörjats på området sedan tidigare. Satsningen innebär en förstärkning av barnpengen för de barn som går i Lunds förskolor, såväl kommunala som fristående. I enlighet med skollag beslutar rektor om sina enheters respektive inre organisation, men förstärkningen skapar förutsättningar för rektor att nyttja den till åtgärder som bidrar till minskade barngrupper och ökad personaltäthet, i linje med den ambition som går att utläsa i det tilldelade uppdraget. I en uppföljning av antalet barn per barngrupp i april 2022 var antalet barn per barngrupp lägre (15,1 barn/barngrupp). Det är inte möjligt att göra en relevant jämförelse med april 2021, med anledning av att förvaltningen då utgick från antal barn/avdelning, vilket medför högre jämförelsetal (17,3 barn per avdelning). Det finns delvis begränsade förutsättningar att göra jämförelser över tid när det gäller barngruppernas storlek i Lunds kommuns förskolor utifrån att redovisningen förändrats från att avse antal barn per avdelning till att avse antal barn per barngrupp i enlighet med SCB:s riktlinjer.		
Förstärkt elevhälsa	Barn- och skolnämnden	 Pågående
Det särskilda uppdraget kring förstärkt elevhälsa ger skolenheterna stärkta förutsättningar att i högre grad utveckla det pågående arbetet med tillgängliga lärmiljöer, ledning, stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd. Elevhälsa är ett gemensamt ansvar som delas av samtliga undervisande personal och elevhälsans professioner. Elevers motivation och mående är nära knutet till skolans sociala		

Särskilda uppdrag	Ansvarig nämnd	Status
<p>lärmiljö och vilket stöd och återkoppling eleverna upplever i förhållande till sitt lärande. I samklang med statsbidraget Likvärdig skola har satsningen möjliggjort ytterligare insatser, exempelvis kompetenshöjning inom specialpedagogiskt arbete genom kompetensutveckling och rekrytering av specialpedagoger.</p>		
Permanentning av skolassistenter	Barn- och skolnämnden	 Pågående
<p>Skolassistenter avlastar lärare och ger dem ökade förutsättningar för det pedagogiska arbetet. Genom satsningen kan skolassistenter permanentas och införas på fler skolor. Satsningen kompletteras av ett statsbidrag från Skolverket som möjliggör en delfinansiering av skolassistenter. Under året har beslut tagits om att utöka eller inrätta nya ytterligare tjänster för att öka antalet skolassistenter som arbetar på förvaltningen.</p>		
Utbildningsskuld efter corona	Barn- och skolnämnden	 Pågående
<p>Coronapandemin har medfört stora påfrestningar i många delar av samhället under det senaste året och kommer sannolikt att fortsätta ännu en tid. Med anledning av detta och för att motverka tänkbara negativa konsekvenser samt att säkerställa att elever får den utbildning de har rätt till har 5 mnkr avsatts för att kunna möjliggöra insatser utifrån identifierade behov. Dessa medel har ännu inte förbrukats.</p> <p>Kommunstyrelsen beviljade under hösten 2021 att bevilja barn- och skolnämnden ett tilläggsanslag för att utifrån den genomförda kartläggningen kunna tidigarelägga och vidta åtgärder som möta och mildra effekter av pandemin. Dessa medel fördelades till årskurs 7-9, både till kommunala och fristående enheter. De kommunala enheterna mottag ca 1,6 mnkr.</p> <p>Enheterna arbetar med olika insatser för att stödja eleverna till att nå så långt som är möjligt för respektive elev. Insatserna bygger på utredningar gjorda av skolornas elevhälsoteam respektive pedagogisk personal. Extra intensiva insatser sätts in för de elever som riskerar att sakna behörighet till ett gymnasieprogram. Insatserna är en bred palett och anpassas efter elevens behov. I de fall insatserna är i form av särskilt stöd dokumenteras och utvärderas dessa i åtgärdsprogram.</p> <p>Exempel på insatser är riktat ämnesstöd av speciallärare, extra studietid, placering i särskild undervisningsgrupp, språkstöd, närvarofrämjande insatser, studiehandledning på modersmål samt lovskola på egna skolan under terminen.</p>		
Mellanstadie- och högstadiesatsning	Barn- och skolnämnden	 Pågående
<p>Satsningen på en förstärkt skolpeng till mellanstadiet och högstadiet bidrar till att stärka skolans förutsättningar att stödja elevernas kunskapsutveckling och därigenom förbättra kunskapsresultaten.</p>		

Nämndens utvecklingsmål

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Utfall april		
		Mål 2022	2022	Utfall 2021
Stärkt kvalitet i förskolan	Andel anställda årsarbetare med förskolläraryrkeslegitimation	53 %	*	**
	Personaltäthet, antal barn per personal inom förskola	5,1	**	5,2
	Andel vårdnadshavare som är nöjda med kvaliteten på sitt barns förskola		***	89 %
Stärkta kunskapsresultat i grundskolan	Meritvärde, årskurs 9	252	*	251,9
	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram	92 %	*	91,9 %
Stärkt psykisk hälsa hos barn och elever i förskola och skola	Andel elever i årskurs 5 som känt sig stressade på grund av skoluppgifter efter skoltid (t.ex. på grund av läxor, prov, inlämningar), minst en gång i veckan senaste halvåret	28 %	*	28,1 %
	Andel elever i årskurs 8 som känt sig stressade på grund av skoluppgifter efter skoltid (t.ex. på grund av läxor, prov, inlämningar), minst en gång i veckan senaste halvåret	70,9 %	*	71 %

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Utfall april		
		Mål 2022	2022	Utfall 2021
	Andel vårdnadshavare som upplever att sitt barn känner sig tryggt i förskolan		***	95 %
Fler elever i behov av särskilt stöd i skolan ska minst nå upp till kunskapskravet för betyg E	Andel av elever i årskurs 6 som ej uppnår kunskapskraven Sv, SvA, Ma, Eng	11,8 %	*	11,9 %
	Andel av elever i årskurs 9 som ej uppnår kunskapskraven Sv, SvA, Ma, Eng	7,7 %	*	7,8 %

* Utfall för detta mål finns ännu inte tillgängligt men kommer rapporteras i senare uppföljningar

** Statistik har ännu ej publicerats i Kolada och kan därför inte rapporteras.

*** Utfall 2021 rapporteras för första gången i denna rapport. Siffran är hämtad från Förskoleenkäten, som genomfördes december 2021. Då enkäten genomfördes för första gången i kommunen, finns därför inget uppsatt mål för 2022.

Välfungerade och högkvalitativ barn- och skolverksamhet skapar goda förutsättningar för att barn och unga ska växa upp till arbetsföra och anställningsbara kommuninvånare. Utöver det ständiga förbättringsarbete enheterna gör för att uppfylla det kompensatoriska uppdraget sker ett parallellt utvecklingsarbete på huvudmannanivå.

Förvaltningens arbete med att utveckla process och struktur för huvudmannans systematiska kvalitetsarbete pågår ständigt. Under våren har resultatsammanställningar kring området Trygghet tagits fram, vilka årligen ska uppdateras och användas av enheter och huvudman i analysarbete och i kvalitetsdialoger. Detta kompletterar tidigare framtagna sammanställningar inom *Lärande, kunskapsutveckling och behörighet* samt *Närvarofrämjande arbete*, förvaltningens två andra prioriterade områden. Barn- och skolförvaltningens prioriterade utvecklingsområde utifrån det systematiska kvalitetsarbetet är området *Tillgängliga lärmiljöer*, vilket därmed utgör den gemensamma pedagogiska inriktningen i förvaltningens samtliga verksamheter. Under våren genomförs kartläggning av lärmiljöerna på enhetsnivå för att närmare identifiera behov och möjligheter att öka tillgängligheten i dessa.

Förskoleenkäten som genomfördes för första gången december 2021 bidrar med ytterligare underlag till utvecklingsarbete på enhets- och förvaltningsnivå. I enkäten sågs positiva resultat om att 89 procent av vårdnadshavare är nöjda med sitt barns förskola, samt att 95 procent upplever att sitt barn är tryggt i förskolan. Personaltätheten ökade under 2021 jämfört med 2020, och ett mål med 2022 är att den ska öka ytterligare. Siffror kring personaltäthet finns ännu ej tillgängliga för 2022. I en uppföljning av antalet barn per barngrupp i april 2022 var antalet barn per barngrupp lägre (15,1 barn/barngrupp). Det är inte möjligt att göra en relevant jämförelse med april 2021, med anledning av att förvaltningen då utgick från antal barn/avdelning, vilket medför högre jämförelsetal (17,3 barn per avdelning). Det finns delvis begränsade förutsättningar att göra jämförelser över tid när det gäller barngruppernas storlek i Lunds kommuns förskolor utifrån att redovisningen förändrats från att avse antal barn per avdelning till att avse antal barn per barngrupp i enlighet med SCB:s riktlinjer.

Inom grundskolan arbetar enheterna med olika insatser för att stödja eleverna till ökade meritvärden, fler behöriga och att fler i behov av särskilt stöd ska få det stöd de behöver. Insatserna bygger på utredningar gjorda av skolornas elevhälsoteam respektive pedagogisk personal. Extra intensiva insatser sätts in för de elever som riskerar att sakna behörighet till ett gymnasieprogram. Insatserna är en bred palett och anpassas efter elevens behov. I de fall insatserna är i form av särskilt stöd dokumenteras och utvärderas dessa i åtgärdsprogram. Exempel på insatser är riktat ämnesstöd av

speciallärare, extra studietid, placering i särskild undervisningsgrupp, språkstöd, närvarofrämjande insatser, studiehandledning på modersmål samt lovskola på egna skolan under terminen.

De extra insatser som statsbidrag från Skolverket och kommunfullmäktiges särskilda satsningar, såsom Förstärkt elevhälsa, gör det möjligt att skapa bättre förutsättningar för en stärkt psykisk hälsa hos Lunds kommuns elever. Vidare pågår ett arbete med att utveckla stödmaterial kring utredningar av problematisk skolfrånvaro, för att kunna sätta in mer träffsäkra insatser kring elever som av olika anledningar inte närvarar i skolan. Siffror från Förskoleenkäten visar på ett gott arbete med trygghet, normer och värden även inom förskolan. Pågående kvalitetsdialoger mellan huvudman och rektor kring området *Trygghet* kommer stärka verksamhetens utvecklingsarbete kring dessa frågor, och ge huvudmannen en bild över områden som går att utveckla ytterligare.

Fortsatt arbete med digitalisering

Ett fortsatt utvecklingsarbete pågår kring digitalisering och samordning av processer för att skapa god kvalitet och service för kommunens medborgare. Mer om detta under redogörelsen för det särskilda uppdraget *Förbättrat resursutnyttjande genom digitalisering* under fokusområde *Ekonomi*.

Barnrättsarbetet stärks genom handlingsplan för barnets bästa

Den 1 december 2021 fattade kommunstyrelsen beslut om *Handlingsplan för barnets bästa 2021-2030*. Syftet med handlingsplanen är att omsätta målen i *Program för social hållbarhet 2020-2030* till prioriterade åtgärder för att säkra resultat inom kommunens arbete med att stärka barns rättigheter. Inom barn- och skolförvaltningen har arbetet med att implementera planen påbörjats med start i att göra en översyn av arbetet med barnkonsekvensanalyser inför politiska beslut som påverkar barn och unga. Arbetet ska mynna ut i ett stödmaterial som kan utgöra ett komplement till handlingsplanen och därmed kan användas i arbetet med att bereda ärenden som ska beslutas av barn- och skolnämnden.

Under 2021 genomfördes även en utbildning i barnkonventionen som vände sig till personal inom för- och grundskolan tillika personal inom stabsavdelningarna, samt politiker inom barn- och skolnämnden. Under 2022 fortgår arbetet med barnrättsarbete på flera nivåer inom barn- och skolförvaltningen, där bland annat fler barnrättsstrategier har utbildats.

Smartare Lund

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
4. I Lund ska vi vara ledande inom innovation och skapande För oss betyder det att vi ska underlätta framväxt av livskraftiga företag av alla slag, men särskilt innovativa företag. Vi ska även bidra med tillvaratagandet av forskningsresultat.
5. Lunds kommun ska vara ledande inom miljö och klimat Teknik- och tillväxtperspektivet ska bidra till att Lunds kommun behåller en nationellt ledande position inom miljö- och klimatområdet. Detta ska prägla allt arbete Lunds kommun gör inom området.

Kommunfullmäktigemål
<p>6. Lunds kommun ska vara ett attraktivt och funktionellt besöksmål</p> <p>Vi ska vara den ledande aktören i arbetet med att attrahera fler till Lunds olika besöksmål. En del i detta är att koppla samman aktörer som skapar mervärde för besökaren.</p>

Miljö och klimat

Barn- och skolnämnden bidrar kontinuerligt till kommunens vision om *Ett smartare Lund* genom verksamheternas löpande arbete med Lärande för hållbar utveckling (LHU) i enlighet med läroplanen. I dagsläget är det enbart ett fåtal enheter som inte arbetar aktivt med att erhålla en utmärkelse (Grön flagg/Skola för hållbar utveckling) för detta arbete.

I mars deltog representanter från barn- och skolförvaltningen på det nationella chefsnätverket för LHU (CESD) för att tillsammans med andra kommuner och aktörer dela erfarenheter och skapa bättre förutsättningar att arbeta med hållbar utveckling i pedagogiken. Förvaltningen arbetar även tillsammans med utbildningsförvaltningen med planeringen inför att nätverket ska arrangeras i Lund 2023.

Projektet *Klimatsmart skola*, finansierat av det kommunala bidraget Miljöanslaget, löper under vårterminen och personalen på Fäladsskolan har lyssnat på föreläsningar av experter inom klimatområdet och har deltagit i workshops med syfte att arbeta med elevers klimatoro och hur denna kan hanteras på bästa sätt i undervisningen och inom skolan i stort.

Nämndens utvecklingsmål

Organisationen Lund

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>7. Lunds kommun ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare</p> <p>Lunds kommun ska attrahera och ta tillvara kompetens, bland annat genom att skapa fler karriärvägar. Lunds kommun ska upplevas som en bra arbetsgivare bland annat genom att utveckla sitt anställningserbjudande.</p>
<p>8. Vi vill uppmuntra nytänkande och en stark innovationskultur i organisationen.</p> <p>Organisationen ska arbeta med att hålla låg kostnad per produktionsenhet, samtidigt som kommunen vågar testa nytt och uppmuntrar innovation.</p>

Nämndens utvecklingsmål

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2022	Utfall apr 2022	Utfall 2021
Barn- och skolförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö	Sjukfrånvaro	7,3 %		8,2 %
	Personalomsättning	8,8 %	2 %	11 %

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2022	Utfall apr 2022	Utfall 2021
	Index, Hållbart medarbetarengagemang, HME	78		***

För sjukfrånvaron finns det i nuläget ingen tillgänglig data för april månad. Statistik och information för perioden januari till mars finns i avsnitt 2.4.3.

För perioden januari-april 2022 uppgick personalomsättningen till två procent, vilket är i nivå med samma period 2021. 2018-2020 låg personalomsättningen på en något högre nivå (4%) under januari-april.

Under april har förvaltningen genomfört en kvantitativ GAP-analys. GAP-analysen är en prognos kring hur många medarbetare som förvaltningen kommer behöva rekrytera de fem nästkommande åren för att klara sitt uppdrag. Analysen utgår ifrån väntade pensionsavgångar, övriga personalavgångar, samt eventuellt utökat personalbehov i verksamheten. Resultatet av GAP-analysen visar att barn- och skolförvaltningen inom de 5 nästkommande åren kommer att behöva rekrytera cirka 1200 nya medarbetare.

Som en del i att vara en attraktiv arbetsgivare och behålla och tillvara ta den kompetens som finns i organisationen har förvaltningen påbörjat och genomfört ett antal aktiviteter under första delen av 2022.

Förvaltningsövergripande chefsintroduktion genomfördes den 4 maj och 14 nya chefer deltog. Introduktionens syfte är att välkomna våra nya chefer till barn- och skolförvaltningen och introducerade dem till de stödfunktioner som finns i förvaltningen för att underlätta chefens uppdrag.

Under januari 2022 startade ett nytt utvecklingsprogram för potentiella ledare inom Lunds kommun. Programmets syfte är att identifiera och utveckla blivande chefer inom Lunds kommun och pågår cirka ett år. Barn- och skolförvaltningen har fyra deltagare som arbetsgivaren ser som potentiella ledare i framtiden.

Under början av 2022 har arbetet fortsatt med att försöka sänka sjukfrånvaron inom förvaltningen. Fokus har legat på att arbeta med långtidssjukfrånvaro, vilket har skett i nära samarbete med HR-avdelningen på förvaltningen och centralt i form av rehabkoordinatorer i projektet Sänka sjukfrånvaron.

HR-avdelningen centralt har tagit fram en ny arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud, Grundläggande Arbetsmiljöutbildning (GRAM-utbildning). Chefer inom barn- och skolförvaltningen och skyddsombud har redan nu haft möjlighet att anmäla sig till vårens utbildningstillfällen under april och maj och fler tillfällen kommer till hösten. Tillräckliga kunskaper i arbetsmiljö är viktigt för att kunna arbeta förebyggande för en god arbetsmiljö, vilket i sin tur är del i att vara en attraktiv arbetsgivare.

Ekonomi

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>9. Lunds kommun ska ha långsiktigt hållbar ekonomi</p> <p>Välfärdens långsiktiga finansiering ska tryggas genom överskott och lågt risktagande. Kostnadsutvecklingen ska som helhet vara lägre än intäktsutvecklingen.</p>

Särskilda uppdrag

Nedan presenteras de särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige, inom fokusområdet *Ekonomi*. I tabellen framgår vilka nämnder som ansvarar för uppdraget, periodens status och uppföljningskommentar per uppdrag.

Särskilda uppdrag	Ansvarig nämnd	Status
Förbättrat resursutnyttjande genom digitalisering	Barn- och skolnämnden	 Pågående
<p>I takt med att det blir allt fler barn och äldre i befolkningen är det viktigt att arbetssätt och verksamheter utvecklas så att välfärden även fortsättningsvis kan möta de krav och behov som finns. Barn- och skolnämnden bedriver genom sin förvaltning ett omfattande utvecklingsarbete när det gäller digitalisering.</p> <p>Digitaliseringsarbetet gör att myndighetsutövningen kan kvalitetssäkras utifrån de krav som ställs på nämnd och förvaltningen som myndighet, men även att manuella moment i det administrativa arbetet kan minskas. För kommunens invånare säkerställer denna form av kvalitetssäkring deras rättigheter i förhållande till de beslut som fattas i förhållande till dem, samt tillgodoser en snabbare, mer tillgänglig och sammanhållen service. För förvaltningen ger arbetet rektorerna förutsättningar att bibehålla fokus på kvalitet och utveckling av den pedagogiska verksamheten.</p> <p>Under inledningen av 2022 har ett projekt om att identifiera administrativa processer och uppdrag som kan automatiseras och/eller förflyttas från verksamheten till Skolkontoret inletts. Syftet med projektet är att skapa en effektivare resursanvändning, förbättra medborgarservice och bidra till en mer rättssäker, likvärdig och högkvalitativ hantering av administrativa processer .</p> <p>Utveckling av hantering av administrativa processer kring skolskjuts pågår. Förvaltningen ska framöver hantera ärenden för både grundskola och fristående enheter digitalt och centralt framöver. Ett samarbete med Serviceförvaltningen pågår för att göra beställningsflödena av skolskjuts enklare.</p> <p>Utöver detta håller en e-tjänst och automation för hantering av överenskommelser ("avtal") för lån av datorer på att tas fram. Genom ett arbete med "elevdator som tjänst" ska likvärdigheten gällande tillgång på digitala verktyg på skolorna stärkas.</p>		

Nämndens utvecklingsmål

Långsiktig och hållbar ekonomi

Barn- och skolnämnden redovisar för första tertiet 2022 ett överskott om 45 mnkr. De kommunala förskole-, grundskole- och grundskoleenheterna redovisar för samma period ett överskott om 24,9 mnkr. Nämndens prognos för helåret beräknas till ett överskott om 37,0 mnkr. Förskolornas ekonomi bedöms för året vara god och i balans vid årets slut medan grundskolornas och grundskoleenheternas prognos för helåret beräknas till -5,3 mnkr (-0,4%). De skolor och utbildningsområden som har prognostiserat ett underskott har i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan. Samtidigt finns det ett prognostiserat överskott på förvaltningsgemensamma kostnader som överstiger grundskolans prognostiserade underskott .

Resultat och ekonomisk ställning

Resultat

Resultaträkning (431)

(Mnkr)	Utfall apr	Budget apr	Avvikelse apr	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse 2022
Intäkter	132,5	112,3	20,2	319,1	318	-1,1
Kostnader	-1 039,6	-1 065,2	25,5	-3 032	-2 987,3	44,7
Avskrivningar	-2,1	-2,3	0,2	-7	-7	0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-909,2	-955,2	45,9	-2 719,9	-2 676,3	43,6
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0	0

(Mnkr)	Utfall apr	Budget apr	Avvikelse apr	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse 2022
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-909,2	-955,2	45,9	-2 719,9	-2 676,3	43,6
Kommunbidrag	955,2	955,2	0	2 719,9	2 719,9	0
Nämndsbidrag/Resursfördelning	0	0	0	0	0	0
RESULTAT	45,9	0	45,9	0	43,6	43,6

Resultat - kontoklassgrupp

Resultaträkning (Brutto kontoklassgrupp)

(Tkr)	Utfall apr	Budget apr	Avvikelse apr	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse 2022
Intäkter; 3 Intäkter	132 475	112 307	20 169	319 053	317 998	-1 055
Intäkter; 3 Kommunbidrag	955 187	955 187	0	2 719 920	2 719 920	0
Intäkter; 9 Interna intäkter/kostnader	139 383	140 012	-629	412 211	412 661	450
Intäkter; 9 Nämndsbidrag	595 569	588 337	7 232	1 739 338	1 739 338	0
Kostnader; 4 Personalkostnader	-634 757	-641 745	6 989	-1 768 333	-1 763 633	4 700
Kostnader; 5,7-8 Övriga kostnader	-165 356	-165 773	416	-496 879	-496 878	0
Kostnader; 6 Köp verksamh,tjänster,bidrag	-241 607	-259 976	18 368	-773 312	-731 562	41 750
Kostnader; 9 Interna intäkter/kostnader	-139 383	-140 012	629	-412 661	-414 861	-2 200
Kostnader; 9 Nämndsbidrag	-595 569	-588 337	-7 232	-1 739 338	-1 739 338	0
RESULTAT	45 942	0	45 942	0	43 645	43 645

Analys av resultatet

Resultat & Prognos 2022	Utfall jan-april	Budget jan-april	Avvikelse jan-april	Budget 2022	Prognos
Skolpeng	-710,1	-723,9	13,8	-2 146,0	25,6
Taxor och avgifter	33,9	32,7	1,3	98,0	4,0
Lokalkostnader	-131,0	-130,1	-0,8	-389,4	0,0
Nämnd och förvaltningskontor	-13,6	-15,2	1,5	-42,0	1,0
Förvaltningsgemensamt	-27,8	-35,2	7,5	-105,1	15,5
Särskilda verksamheter	-42,3	-40,0	-2,3	-128,6	-3,8
Förskola (U01-2)	5,9	-9,1	15,0	0,0	0,0
Grundskola Grundsärskola (U04-7)	-24,4	-34,3	10,0	0,0	-5,3
Totalt BSN	-909,2	-955,2	45,9	-2 713,3	37,0

Periodens resultat

Total budgetavvikelse för perioden är 45,9 mnkr. Utbildningsområdena för förskolor redovisar ett överskott med 15,0 mnkr. Grundskolor och grundsärskolor har

tillsammans ett överskott på 10,0 mnkr för perioden. Överskotten för perioden i utbildningsområdena förklaras till stor del av att ersättningen för högre sjuklönekostnader än normalt för perioden december till och med mars nu är bokförd och ingår med 16,8 mnkr i utfallet för perioden. Ersättningen var en tillfällig åtgärd för att minska konsekvenserna av pandemin och är från och med april avslutad.

De förvaltningsövergripande kostnaderna har också varit lägre än budgeten för perioden. Kostnaden för skolpengen, som ska täcka både skolpeng till kommunala enheter, köp och försäljning av platser i andra kommuner samt bidrag till fristående enheter är 13,8 mnkr lägre än budgeten för perioden. Främsta orsaken är att ramen är högre än kostnaden för skolpeng till de kommunala förskolorna fritidshemmen. Volymerna i grundskolan beräknas i nuläget vara i nivå med ramen.

Även andra anslag på övergripande nivå redovisar överskott för perioden. Inom förvaltningsgemensamt märks avsättningen till nämndens förfogande och medel för Coronaskulden, som redovisar ett överskott om 5,0 mnkr för perioden. Övrigt inom förvaltningsgemensamt beror främst på gemensamma utbildnings- och konferenskostnader samt lägre rehabiliteringskostnader, 2,5 mnkr. Mindre överskott finns också för föräldraavgifter, nämnd och förvaltningskontor på sammanlagt 2,8 mnkr. Underskott för perioden redovisas för lokalkostnader och särskilda verksamheter, -3,1 mnkr. Underskottet för lokaler förklaras av ej ännu kompenserad lokalhyra. Inom särskilda verksamheter förklaras underskottet främst av att grundsärskolans verksamhet är underfinansierad och att kostnaden för extraordinärt stöd i förskolan inte rymms inom budget.

Prognos 2022

Skolpeng

För skolpeng beräknas ett överskott för året motsvarande 25,6 mnkr. Bedömningen har sin grund i en beräkning om att det kommer vara färre barn i förskola och fritidshem än vad kommunfullmäktiges beslutade budgetram och befolkningsprognos anger. Beräkningen bygger i sin tur på faktiskt skolpengsutfall av antalet folkbokförda barn och elever för perioden, budgeterade volymer i de kommunala verksamheterna samt en framskrivning av tidigare års utfall och trender för barn och elever folkbokförda i Lund hos andra huvudmän. Volymavvikelserna beräknas till 32,6 mnkr för helåret. Kostnaden för lokalbidraget till fristående enheter inom förskolan är däremot högre än budget för perioden och beräknas till -6,0 mnkr. Förklaringen är en minskad befolkningsprognos och därmed minskad ram samtidigt som lokalkostnaderna inte minskat i samma takt. Detta har inneburit att lokalkostnaden och lokalkostnadsbidraget per elev har ökat.

Taxor och avgifter

Prognosen för intäkter i form föräldraavgifter beräknas ge ett överskott om 4,0 mnkr. Under årets första månader har föräldraavgifterna varit högre jämfört med samma period föregående år samt högre än budget för perioden. Föräldraavgifterna i förskolan beräknas bli lägre än budget -4 mnkr medan fritidshemsavgifterna beräknas vara högre än budget 8 mnkr för helåret.

Lokalkostnader

Lokalkostnadsbudgeten prognostiseras i balans mot budget för helåret 2022. Tilläggsanslag för ett antal objekt kommer att erhållas under året. En översyn över idrottshallarnas internhyror och driftskostnader kopplat till dessa har påbörjats för att få en mer rättvisande kostnadsredovisning mellan barn- och skolnämnden och kultur-

och fritidsnämnden. Tidigare utgångspunkt har varit att hyresgästen, som i vissa fall har varit barn- och skolnämnden och i andra fall varit kultur- och fritidsnämnden, har erhållit ett anslag för idrottshallens kallhyra medan driftskostnaderna fördelats på de båda nämnderna. Både hantering och fördelningen av driftskostnaderna samt vem som varit hyresgäst har sett olika ut från en idrottshall till en annan. För att skapa en tydligare ekonomisk fördelning mellan nämnderna har hyran istället fördelats utifrån en schabloniserad nyttjandetid. Schablonen är beräknad utifrån att skolan använder lokalerna 40 timmar (47%) per vecka och fritids använder lokalerna 45 timmar (53%) per vecka. Denna förändring har medfört en teknisk budgetjustering mellan nämnderna och barn- och skolnämndens nettobudget för lokalkostnader har därmed minskat med 6 mnkr för 2022.

Nämnd och förvaltningskontor

På förvaltningskontoret finns just nu vakanser som till delar beräknas tillsättas under våren. Andra vakanser kommer tillsättas först när översynen av förvaltningsledningen är beslutad. Med anledning av dessa kortare och längre vakanser beräknas ett överskott på 1,0 mnkr för förvaltningskontoret.

Förvaltningsgemensamt

Inom förvaltningsgemensamt finns ett anslag till nämndens förfogande på sammanlagt 15,0 mnkr. Hur dessa medel ska disponeras är ännu inte beslutat. Förutom nämndens förfogande beräknas IT-kostnaderna överskrida budgeten med -1,5 mnkr samtidigt som kompetensutveckling tillsammans med rehabiliteringskostnader förväntas redovisas till 2,0 mnkr för helåret vilket förklarar den totala prognosen på 15,5 mnkr.

Särskilda verksamheter

Prognosen för nämndens särskilda verksamheter är beräknad till totalt -3,8 mnkr. I nämndens särskilda verksamheter ingår förvaltningsövergripande verksamheter såsom Naturskolan, Pedagogiska resursenheten, Lundavälkomsten, obligatoriska lovskolan och enheten för obligatorisk prao. Här ingår också de ekonomiska resurserna för skolskjuts, försäkringar, grundsärskola, ersättning för nyanlända elever och individintegrerade elever i grundsärskolan, skolavgifter för elever i specialskolor, ersättning för extraordinärt stöd till barn och elever och för särskilda insatser i grundskolan samt bidrag till små förskolor och grundskolor på landsbygden.

Prognosen avseende ersättning för extraordinärt stöd till barn i förskoleverksamheten har försämrats med 1,0 mnkr och beräknas nu till -3,5 mnkr vid årets slut. Motsvarande prognos för grundskolans verksamhet är beräknad till ett överskott motsvarande +2,0 mnkr. Eftersom extraordinärt stöd baseras på individuella behov som kan förändras under innevarande år är dessa prognoser mycket svårberäknade. Utgångspunkten är periodens avvikelser och beaktande av pågående ansökningar.

Flyktingsituationen som råder har medfört en relativt stor ekonomisk påverkan på Lundavälkomstens verksamhet för barn och elever. Lundavälkomsten har tagit emot cirka 60 nya grundskoleelever och 15 förskolebarn hittills i år. Det innebär att verksamheten beräknas få betydligt högre intäkter i form av statsbidrag för asylsökande från Migrationsverket än vad budgeten baseras på. Parallellt har situationen krävt utökning av personal och större inköp av tolktjänster. Prognosen är beräknad till +0,9 mnkr men kan komma att förändras om ytterligare asylsökande barn och elever tillkommer utöver de som är kända idag.

Kostnaden för nyanländpengen har också påverkats av flyktingsituationen. Ersättningen

betalas ut månadsvis i samband med utbetalning av skolpeng till de grundskolor där nyanlända elever har placerats efter det att kartläggningen och förberedelsen på Lundavälkomsten är avslutad. Prognosen är beräknad till -0,5 mnkr men kan komma att försämrans om antalet nyanlända elever i grundskolan ökar med fler än de som finns i grundskolorna och i Lundavälkomstens verksamhet just nu.

Prognosen för den budget som finansierar en ersättning utöver skolpengen för de grundskoleelever som är individintegrerade i grundsärskolan är beräknad till -0,2 mnkr. Grundsärskolan erhåller en ersättning motsvarande den lägsta eleversättningen inom grundsärskolan för integrerade elever.

För grundsärskolans finansiering beräknas prognosen innebära ett underskott på -4,5 mnkr som uppkommer av att budgeten till vissa delar är underfinansierad och därför inte täcker samtliga kostnader som beräknas uppkomma.

Prognosen för skolskjuts är beräknad till -1,0 mnkr. Kostnaderna har i flera år motsvarat budget men extra turer och ökade drivmedelspriser ser ut att innebära ett underskott i år. Extra turer uppkommer av den höga beläggning som finns i grundskolornas idrottshallar och som innebär att skoldagen vissa dagar behöver förskjutas, däribland för skolskjutselever.

För pedagogiska resursenheten som arbetar med att stödja och utveckla organisation, profession, undervisning och lärmiljöer i förskola och skola är prognosen +3,0 mnkr. Verksamheten har fortsatt flera vakanta tjänster till följd av pågående organisationsöversyn.

Förskolans verksamhet

Prognosen för förskolan avviker i nuläget inte från budget. Prognosen är därmed oförändrad i jämförelse med rapporteringen per sista februari.

De faktiska volymerna fortsätter att minska inom förskolan. Den demografiska analysen visar skillnader i barnantalet mellan verksamhetens geografiska områden. Detta innebär att barnantal och tillgång till plats kan skilja sig stort mellan områdena. I de områden som barnantalet minskat över tid och där nedgången fortsätter blir det allt svårare att anpassa organisationen. Konsekvensen blir att lokaler inte nyttjas fullt ut vilket i sin tur leder till ekonomiska utmaningar. De ekonomiska utmaningarna kommer framförallt under andra halvåret då barnantalet minskar ytterligare. För att möta det minskade barnantalet har beslut fattats av barn- och skolnämnden under våren att inom kort avveckla två förskolor och en paviljong. Utöver dessa åtgärder har förskolorna redan i budgetarbetet tagit hänsyn till och planerat för de förändringar som krävs i organisationen med anledning av förväntat minskat barnantal. Inom vissa förskolor kommer det att krävas ytterligare åtgärder där barnantalet ser ut att bli än lägre till hösten än budgeterat.

Förskolornas andel av ersättningen för höga sjuklönekostnader uppgår till 7,0 mnkr. Ersättningen kommer nu att vara till hjälp för att möta en del av de anpassningar av organisationen som krävs utifrån ett sjunkande barnantal. Även digitala satsningar samt övriga inköp och komplettering av lärmiljön kommer att kunna genomföras. Ersättningen är av tillfällig karaktär och kommer därför användas för tillfälliga satsningar.

Inom förskolan finns flera mindre enheter med långa öppettider där krav på grundbemanningen gör att bedömningen, i dagsläget, är att beslutad skolpeng inte

täcker driftkostnaderna fullt ut. Inom förskoleverksamheten finns även enheter som förväntas ha en positiv avvikelse och som till viss del väger upp prognostiserat underskott.

Grundskolans och grundsärskolans verksamhet

Prognosen för grundskolan- och grundsärskolans verksamhet är beräknad till -5,3 mnkr vilket är en förbättring med 1,6 mnkr jämfört med senaste rapportering per sista februari. Negativa prognoser finns i tre av fyra utbildningsområden. Vid årets början hade verksamheterna ett gemensamt behov av omställning motsvarande -12,5 mnkr. Efter fyra månader beräknas därmed åtgärder om 7,2 mnkr kunna genomföras. De skolor och områden som efter årets fyra första månader inte prognostiserar en ekonomi balans har i uppdrag att ta fram åtgärdsplaner.

Ersättning för höga sjuklönekostnader för perioden december 2021 till och med mars 2022 finns i resultatet för april och ingår därför i prognosen. Grundskolans och grundsärskolans andel av ersättningen uppgår till 9,5 mnkr. Förstärkning, 5,9 mnkr, i form av skolmiljarden till grundskolan är däremot inte beaktat i prognoserna då kommunstyrelsens beslut om fördelning mellan utbildningsnämnden och barn- och skolnämnden beslutades först i maj och fördelningen till de enheter som ska ta del av bidraget inte är klar.

Av den totala prognosen på -5,3 mnkr avser -3,8 mnkr grundsärskolorna. Fyra av åtta grundsärskolor har en negativ prognos där Tunaskolans grundsärskola står för -2,7 mnkr. Att Tunaskolans grundsärskola har ekonomiska utmaningar förklaras främst av en stor variation av stödbehov hos eleverna där vissa lokalbegränsningar innebär något högre behov av bemanning än vad som hade varit nödvändigt i mer flexibla och anpassade lokaler. De ekonomiska utmaningarna förklaras också av att elever som läser ämnesområden ofta har så komplexa funktionsnedsättningar att ersättningen för denna elevgrupp bedöms som otillräcklig. Resultatet för Tunaskolans grundsärskola 2021 var -2,5 mnkr.

Fyra grundskolor prognostiserar relativt stora underskott, inte minst i förhållande till sin storlek. Uggleskolan i Södra Sandby har fortsatt en prognos på -0,9 mnkr som uppkommer av ogynnsamma delningstal i kombination av begränsningar i klassrummens storlek. Dessa utmaningar fanns redan 2021 och då enheten redovisade ett underskott om -1,2 mnkr.

Prästängsskolans prognos är beräknad till -1,8 mnkr vilket innebär en förbättring med 0,4 mnkr jämfört med prognosen per sista februari. Det befarade underskottet förklaras av att skolan endast är en mellanstadieenhet med låg strukturersättning och förhållandevis få elever i fritidsverksamheten. Detta ställer höga krav på organisationen som i nuläget inte kan minskas utifrån det elevbehov som finns. Förbättringen förklaras av att skolan får fler elever inför höstterminen än vad budgeten är beräknad utifrån utan att kostnaderna ökar motsvarande. Prästängsskolans resultat 2021 blev -1,2 mnkr.

Apelskolan har fortsatta ekonomiska svårigheter men även denna prognos är förbättrad med 0,4 mnkr och uppgår därför nu till -0,5 mnkr. Skolan har 66 elever som fördelar sig på sju årskurser. Detta innebär en särskilt stor utmaning när det gäller att organisera verksamheten, både vad gäller kvalitet och en ekonomi i balans. Behovet som finns av flexibla arbetssätt begränsas till viss del även av lokalernas utformning. Från och med höstterminen ökar elevantalet vilket ökar intäkterna men inte genererar motsvarande kostnadsökning. Resultatet för Apelskolan 2021 var -0,8 mnkr.

För Genarps skola som per sista februari såg ut att ha en budget i balans har förutsättningarna försämrats. Prognosen är -0,7 mnkr och är en konsekvens av att en grupp elever i nuvarande årskurs tre på Häckebergaskolan, väljer att inte följa skolspåret till Genarps skola, utan i stället börja årskurs fyra på en nyetablerad friskola i Staffanstorp. Risk för ytterligare elevtapp kommer sannolikt bli en permanent osäkerhetsfaktor för skolan att förhålla sig till vilket ställer krav på en mer flexibel organisation än tidigare.

Positiva prognoser finns för ett flertal enheter där de två högsta återfinns på Häckebergaskolan (+0,7 mnkr) i Genarp och Påskagängets skola (+0,9) i Dalby som båda är medelstora lågstadieenheter med en hög andel elever i fritidsverksamheten.

Periodens resultat

Prognos

Investeringar

Investeringsredovisning

(Mnkr)	Utfall apr	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse 2022
Inventarier, fordon	-1,2	-17	-6,5	10,5
TOTALT	-1,2	-17	-6,5	10,5

Analys av investeringar

Årets investeringar prognostiseras till 6,5 mkr och består bland annat av inventarietillvärd till nya förskolan vid Hardebergabanan - Dressinens förskola, Guldåkers förskola, Ladugårdsmarken, Delfinskolan, nya Enestugan, Uroxen och Hedenhös förskola. Inventarier kommer också att köpas in till nya skolan vid södra Råbylund samt även till nya Hedda/Svaneskolan.

Prognosen för nämndens investeringar beräknas till ett överskott om 10,5 mkr. Överskottet förklaras i huvudsak av att verksamheten inte har investeringsbehov i samma omfattning som barn- och skolnämndens beslutade investeringsanslag. Utfallet för förvaltningens investeringar 2021 var 6,3 mkr.

Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda, årsarbetare och arbetad tid

Antal anställda

Antal månadsavlönade (tillsvidareanställda och visstidsanställda) per den 31 mars.

Antal tillsvidareanställda

	31 mar 2022	31 mar 2021	31 mar 2020
Tillsvidareanställda kvinnor	2 437	2 436	2 446
Tillsvidareanställda män	587	571	569

	31 mar 2022	31 mar 2021	31 mar 2020
Tillsvidareanställda totalt	3 024	3 007	3 015

Antal visstidsanställda

	31 mar 2022	31 mar 2021	31 mar 2020
Visstidsanställda kvinnor	398	447	406
Visstidsanställda män	157	168	172
Visstidsanställda totalt	555	615	578

Antal årsarbetare

Summerade sysselsättningsgrader (två personer som arbetar 50% blir en 1 årsarbetare och en person som arbetar 100% blir också en årsarbetare), uppdelat på tillsvidareanställda och visstidsanställda med månadslön, per den 31 mars.

Antal tillsvidareanställda, omräknat till årsarbetare

	31 mar 2022	31 mar 2021	31 mar 2020
Tillsvidareanställda kvinnor	2 354	2 345	2 344
Tillsvidareanställda män	572	555	551
Tillsvidareanställda totalt	2 925	2 900	2 895

Antal visstidsanställda, omräknat till årsarbetare

	31 mar 2022	31 mar 2021	31 mar 2020
Visstidsanställda kvinnor	344	381	348
Visstidsanställda män	135	147	154
Visstidsanställda totalt	479	528	502

Arbetad tid (omräknat till årsarbeten)

Tabellerna visar hur många faktiska arbetade timmar (tillsvidare- och visstidsanställda) som registrerats under perioden dividerat med vedertaget mått för hur många timmar en heltidsanställd i genomsnitt arbetar under ett år (1700 timmar).

Faktiskt arbetad tid omräknad till årsarbeten, tillsvidareanställda

	Jan - mar 2022	Jan - mar 2021	Jan - mar 2020
Faktiskt arbetad tid / 1700, tillsvidareanställda kvinnor	347	402	388
Faktiskt arbetad tid / 1700, tillsvidareanställda män	110	114	108
Faktiskt arbetad tid / 1700, tillsvidareanställda	458	516	496

Faktiskt arbetad tid omräknad till årsarbeten, visstidsanställda

	Jan - mar 2022	Jan - mar 2021	Jan - mar 2020
Faktiskt arbetad tid / 1700, visstidsanställda kvinnor	65	81	70
Faktiskt arbetad tid / 1700, visstidsanställda män	27	34	35
Faktiskt arbetad tid / 1700, visstidsanställda	92	115	104

Faktiskt arbetad tid omräknad till årsarbeten, timavlönade

	Jan - mar 2022	Jan - mar 2021	Jan - mar 2020
Faktiskt arbetad tid / 1700, timavlönade kvinnor	27	24	32
Faktiskt arbetad tid / 1700, timavlönade män	15	12	14
Faktiskt arbetad tid / 1700, timavlönade	42	36	46

Analys av antal anställda, årsarbetare och arbetad tid

Vid en jämförelse med mars 2021 har antalet anställda ökat 2022 med 16 tillsvidareanställda medarbetare. Det är främst inom grundskolan som det ökade antalet tillsvidareanställda återfinns. I mars 2022 fanns det 555 visstidsanställda medarbetare med månadsanställning inom barn- och skolförvaltningen. Det är en minskning med 60 personer i jämförelse med 2021 (615 stycken). Minskningen ses främst inom förskolan och inom anställningsformen "allmän visstidsanställning". Det minskade antalet visstidsanställda beror delvis på att bemanningseenheten inom barn- och skolförvaltningen under perioden januari-mars inte hade möjlighet att rekrytera in visstidsanställd personal, varken till månadsanställning eller timanställning. Allt behov av visstidsanställda, både längre månadsanställningar och timanställningar lades därför in i Time Care Pool och bemanningseenheten har under berörd period kunnat se en drastisk ökning av beställningar och enheten hade under denna period svårt att möta upp efterfrågan. Resultatet av detta blev att färre visstidsanställda medarbetare anställdes på lägre månadsanställningar ute i verksamheten, vilket statistiken visar.

Tabellen gällande timavlönade under avsnitt 2.4.1.3 Arbetad tid (omräknat till årsarbeten) speglar även den ökade användningen av timavlönade under perioden januari-mars 2022 på grund av ovanstående situation.

Antalet årsarbetare (tillsvidare) har ökat något mellan mars 2021 (2 900 stycken) och 2022 (2 925 stycken). Förklaringen kan dels bero på det faktiskt ökade antalet medarbetare i förvaltningen, dels att fler har fått en heltidsanställning eller högre sysselsättningsgrad. Barn- och skolförvaltningen har ökat 1,5 procentenheter gällande andelen tillsvidareanställda med heltid från mars 2021 till mars 2022, 86,8 procent till 87,3 procent. Det är främst inom förskolan som ökningen av heltidsanställda återfinns, 85,7 procent i mars 2021 jämfört med 86,5 procent i mars 2022.

Hälsa och arbetsmiljö

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid

Sjukfrånvaron beräknas genom att dividera sjukfrånvarotimmar med den schemalagda tiden under perioden. Tabellen avser månadsavlönade.

Nyckeltal	Jan - mar 2022	Jan - mar 2021	Jan - mar 2020
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - kvinnor	11,2	9,4	10,1
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - män	7,6	5,6	7,2
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - total	10,4	8,6	9,5

Sjukfrånvaro fördelning

Tabellen visar hur sjukfrånvaron är fördelad mellan dag 1-14 samt inom dag 15- under

perioden.

Nyckeltal	Jan - mar 2022	Jan - mar 2021	Jan - mar 2020
Sjukfrånvaro 1-14 dagar i procent av ordinarie arbetstid	Kvinnor Mar 2022 6,8 % Män Mar 2022 6,3 % Totalt Mar 2022 6,6 %	Kvinnor Mar 2021 4,7 % Män Mar 2021 3,9 % Totalt Mar 2021 4,6 %	Kvinnor Mar 2020 5,5 % Män Mar 2020 5,1 % Totalt Mar 2020 5,4 %
Sjukfrånvaro 15- dagar i procent av ordinarie arbetstid	Kvinnor Mar 2022 4,4 % Män Mar 2022 1,4 % Totalt Mar 2022 3,8 %	Kvinnor Mar 2021 4,7 % Män Mar 2021 1,7 % Totalt Mar 2021 4 %	Kvinnor Mar 2020 4,6 % Män Mar 2020 2,1 % Totalt Mar 2020 4 %

Sjukfrånvaro åldersuppdelad

Tabellen visar den totala sjukfrånvaron för månadsavlönade fördelat på åldersgrupperna 29 år eller yngre, 30–49 år och 50 år eller äldre.

Nyckeltal	Jan - mar 2022			Jan - mar 2021		
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid <= 29 år	Kvinnor Mar 2022 8,3%	Män Mar 2022 8,7%	Totalt Mar 2022 8,5%	Kvinnor Mar 2021 8%	Män Mar 2021 7,5%	Totalt Mar 2021 7,9%
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid 30-49 år	Kvinnor Mar 2022 9,8%	Män Mar 2022 6,4%	Totalt Mar 2022 9,1%	Kvinnor Mar 2021 8,7%	Män Mar 2021 5,5%	Totalt Mar 2021 8%
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid >= 50 år	Kvinnor Mar 2022 10,6%	Män Mar 2022 5,3%	Totalt Mar 2022 9,7%	Kvinnor Mar 2021 9,4%	Män Mar 2021 4,4%	Totalt Mar 2021 8,5%

Analys av sjukfrånvarons förändringar

Sjukfrånvaron under kvartal 1 var 10,4 procent och ökade med 1,8 procentenheter jämfört med samma period 2021 (8,6). Under januari-februari hade förvaltningen en sjukfrånvaro på 11,7 procent, vilket var 3,4 procentenheter högre än januari-februari 2021 (8,2 %). Under denna period hade förskolan den största sjukfrånvaron med 15,8 procent, vilket är 4,2 procentenheter mer än motsvarande månader 2021. Förskollärare och barnskötare var också de två yrkesgrupper som har haft störst frånvaro under dessa två månader, 17,4 procent respektive 16,2 procent. Grundskolan hade en något lägre frånvaro under denna period, 11,2 procent, dock en ökning med 4,9 procentenheter gentemot 2021 (6,3 %). Den främsta orsaken till de höga sjuktalet beror på korttidsfrånvaro och orsaken till frånvaro har i majoriteten av fallen varit covid-19.

Under mars har frånvaron minskat till 8,1 procent från 11,7 procent för januari-februari. Det är inom korttidsfrånvaron som förändringen skett, från 7,9 procent januari-februari till 4,3 procent i mars månad. Bilden av att sjukfrånvaron har gått ner delas till viss del med förvaltningens chefer. Under kvartal 1 2021 låg sjukfrånvaron på en mer jämn högre nivå, 7,7-9,4 procent, varför skillnaden mellan kvartal 1 2021 och 2022 inte är så markant, trots den höga sjukfrånvaron i början av året.

I samtal med chefer har några lyft att de nu tycker sig kunna se medarbetares reaktion på den tidvis höga arbetsbelastning, och i vissa fall även den begränsade möjligheten till återhämtning, som pandemin har inneburit till följd av sjukfrånvaro. Även resultatet för medarbetarenkäten 2021 visar att det inom många verksamheter finns förbättringspotential kring arbetsbelastning och återhämtning. Verksamheterna inom barn- och skolförvaltningen hade till och med 31 mars på sig att lyfta och diskutera resultaten från medarbetarenkäten 2021 på sina arbetsplatsträffar. Det finns inget krav

på verksamheterna att upprätta en handlingsplan utifrån medarbetarenkätens resultat för 2021. Verksamheter inom barn- och skolförvaltningen har dock på flera håll påbörjat att diskutera fram vilka aktiviteter som kan vara aktuella för att åtgärda de områden som enligt enkätens resultat har en lägre skattning. Områdena är främst inom arbetsbelastning och återhämtning.

Troligt är att verksamheterna på olika sätt kommer att behöva arbeta med arbetsmiljö och rehabilitering i spåren av pandemin för en tid framöver. Redan 2020 lyfte Arbetsmiljöverket att pandemin kommer att lämna efter sig en arbetsmiljöskuld, eftersom andra former av riskbedömningar och arbete med arbetsmiljön har fått stå tillbaka för hanteringen av pandemin.

Verksamhetens påverkan med anledning av Corona

Många av barn- och skolförvaltningens verksamheter har varit mycket hårt ansträngda sedan pandemins start i början på år 2020. Förskole- och skolverksamheterna har haft ett generellt ansvar för att motverka spridning av smittsamma sjukdomar, till exempel genom förebyggande åtgärder. Den 9 februari 2022 upphörde de flesta av myndigheternas restriktioner med anledning av covid-19 och utifrån rådande pandemiläge har arbetet med covid-19 därmed blivit en del av det ordinarie arbetet. Varje enhet för ett resonemang med den lokala skyddsorganisationen om det fortsatta arbetet utifrån de lokala förutsättningarna. Förskolans och skolans förebyggande ska fortsättningsvis ses utifrån ett långsiktigt och hållbart perspektiv. I övrigt uppmanas samtliga verksamheter att ta vara på det som varit positivt i utvecklingen av arbetsätt under pandemin och gemensamt i verksamheterna föra en dialog kring vilka åtgärder som därför kan finnas kvar.